

SPIIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
1. REFORMY SEKTORA PUBLICZNEGO	11
1.1. Sektor publiczny i administracja publiczna	11
1.2. Ewolucja sektora publicznego	16
1.3. Tradycyjna administracja publiczna	17
1.4. Przyczyny rozwoju nowego zarządzania publicznego	22
1.4.1. Rozrost sektora publicznego	23
1.4.2. Kryzysy gospodarcze i polityczne	27
1.4.3. Kryzys wartości tradycyjnej administracji publicznej	27
2. CHARAKTERYSTYKA NOWEGO ZARZĄDZANIA PUBLICZNEGO	31
2.1. Badania nad nowym zarządzaniem publicznym	31
2.2. Teoretyczne podstawy nowego zarządzania publicznego	34
2.3. Charakterystyka nowego zarządzania publicznego	39
2.4. Instrumenty nowego zarządzania publicznego	48
2.5. Klasyfikacja instrumentów nowego zarządzania publicznego	50
2.6. Charakterystyka instrumentów nowego zarządzania publicznego	54
2.6.1. Decentralizacja polityczna	54
2.6.2. Oddzielenie polityki od administracji	54
2.6.3. Prywatyzacja	55
2.6.4. Doskonalenie świadczenia usług publicznych	56
2.6.5. Orientacja na klienta	63
2.6.6. Orientacja na rezultaty	65
2.6.7. Wywoływanie zmian w kulturze organizacyjnej	66
2.6.8. Racjonalizacja struktur organizacyjnych	66
2.6.9. Planowanie i zarządzanie strategiczne	68
2.6.10. Menedżerski sposób kierowania	69
2.6.11. Elastyczne zarządzanie personelem	70
2.6.12. Zmiany zasad rachunkowości i sprawozdawczości, rozwój kontroli finansowej i metod zarządzania finansami	71
2.6.13. Mierzenie działalności	72
2.6.14. Demokratyzacja	74

2.6.15. Rozwój mechanizmów rozliczalności	74
2.6.16. Promowanie zachowań etycznych	77
2.6.17. Ograniczanie roli korporacji zawodowych	78
2.6.18. Zmiany zasad przygotowywania i wykonywania budżetu państwa oraz tworzenia i egzekucji prawa	78
2.6.19. Zmiany zasad realizacji programów publicznych	79
3. IMPLEMENTACJA REFORM NOWEGO ZARZĄDZANIA PUBLICZNEGO	81
3.1. Nowe zarządzanie publiczne w Nowej Zelandii	81
3.2. Nowe zarządzanie publiczne w Stanach Zjednoczonych	88
3.3. Nowe zarządzanie publiczne w Wielkiej Brytanii	99
3.4. Nowe zarządzanie publiczne w Holandii	110
3.5. Wdrażanie reform nowego zarządzania publicznego — podsumowanie	114
4. NOWE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE W SAMORZĄDZIE LOKALNYM W POLSCE	117
4.1. Reformy administracji publicznej w Polsce	117
4.2. Nowe zarządzanie publiczne w samorządzie lokalnym w Polsce	123
4.2.1. Doskonalenie świadczenia usług publicznych	123
4.2.2. Orientacja na klienta	127
4.2.3. Planowanie i zarządzanie strategiczne	128
4.2.4. Menedżerski sposób kierowania	129
4.2.5. Elastyczne zarządzanie personelem	130
4.2.6. Mierzenie działalności	131
4.2.7. Rozwój mechanizmów rozliczalności	133
4.2.8. Inne obszary wykorzystania instrumentów nowego zarządzania publicznego.	134
4.3. Upowszechnianie innowacji w samorządzie lokalnym	134
PODSUMOWANIE.	137
BIBLIOGRAFIA	145

Marcin Zawicki (ur. 1972), doktor nauk ekonomicznych, adiunkt w Katedrze Gospodarki i Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Absolwent Akademii Ekonomicznej w Krakowie i Copenhagen Business School w zakresie Master of Public Administration. Od 1997 r. pracownik Akademii Ekonomicznej w Krakowie, początkowo Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej, której był dyrektorem

w latach 2005–2008. Specjalizuje się w problematyce zarządzania publicznego, prowadzi badania nad polityką publiczną i zarządzaniem rozwojem. Autor ponad 60 publikacji o tej tematyce. Uczestnik wielu projektów badawczych i aplikacyjnych dotyczących lokalnej, regionalnej i centralnej administracji publicznej oraz polityki spójności Unii Europejskiej. Współautor metody Planowania Rozwoju Instytucjonalnego (PRI).

W książce została pokazana koncepcja nowego zarządzania publicznego, którego istotą jest wprowadzanie mechanizmów rynkowych do sektora administracji publicznej. Autor pokazał, czym są sektor publiczny i administracja publiczna, czym jest nowe zarządzanie publiczne i jakie są jego instrumenty, jakie są doświadczenia z wdrażania nowego zarządzania publicznego w krajach wysoko rozwiniętych (np. w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Holandii) oraz jakie mogą być efekty wdrażania elementów nowego zarządzania publicznego w samorządzie lokalnym w Polsce.

Książka jest przeznaczona dla studentów administracji, prawa, zarządzania, a także pracowników administracji rządowej i samorządowej oraz działaczy samorządowych.